

๕ การันต์ในอิตถิลิงค์

อี การันต์ ในอิตถิลิงค์แจกอย่าง นารี (นาง) ดังนี้

วิภัติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปจมา	นารี (ลี) ลง ลี ลบ ลี อ.นาง	นารีโย(โย) ลง โย คง โย รัสสะอี เป็นอี นารี (โย) อ.นาง ท.
ทุตिया	นารี (อ) ลง อ คง อ รัสสะอีเป็นอี นารีย (อ) แปลง อ เป็น ย รัสสะอีเป็นอี ซึ่งนาง สุนาง ยังนาง สิ้นนาง ตลอด นาง กะนาง เฉพาะนาง	นารีโย (โย) ลง โย คง โย รัสสะอี เป็น อี นารี (โย) ลง โย ลบ โย ซึ่งนาง ท. สุนาง ท. ยังนาง ท. สิ้นนาง ท. ตลอดนาง ท. กะนาง ท. เฉพาะนาง ท.
จตุตถิ	นารียา (ส) แปลง ส เป็น ยา รัสสะอีเป็นอี แก่นาง เพื่อนาง	นารีน (น) ลง น คง น ไร่ แก่นาง ท. เพื่อนาง ท.

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปณฺจมี	นาริยา (สฺมา) แปลง สฺมา เป็น ยา รัสสะอีเป็นอิ แต่นาง จากนาง กว่านาง เหตุนาง	นาริหิ (หิ) ลง หิ คง หิ ไว้ นาริภิ แต่นาง ท. จากนาง ท. กว่านาง ท. เหตุนาง ท.
ฉฺฉฺฉิ	นาริยา (ส) แปลง ส เป็น ยา รัสสะอีเป็นอิ แห่งนาง ของนาง เมื่อนาง	นารินฺ (น) ลง นํ คง นํ ไว้ แห่งนาง ท. ของ นาง ท.เมื่อนาง ท.
สตุตฺมี	นาริยา (สฺมี) แปลง สฺมี เป็น ยา รัสสะอี เป็น อิ นาริยํ (สฺมี) แปลง สฺมี เป็น ยํ รัสสะอีเป็นอิ ในนาง ไกล้นาง ที่นาง ครั้น เมื่อนาง ในเพราะนาง เหนือนาง บนนาง ณ นาง	นาริสฺ (สฺ) ลง สฺ คง สฺ ไว้ ในนาง ท. ไกล้นาง ท. ที่นาง ท. ครั้นเมื่อ นาง ท.ในเพราะนาง ท. เหนือ นาง ท.บนนาง ท. ณ นาง ท.

ศัพท์เหล่านี้แจกเหมือน นารี (นาง)

กุมารี (เด็กหญิง)	ปจวี (แผ่นดิน)	ฉรณี (หญิงแม่เรือน)
มาตุลานี (ป่า,น้ำ)		
ถี, อิตถี (หญิง)	วิชนี (พัด)	ธานี (เมือง)
สิมพลี (ไม้จ้าว)		

ตัวอย่างการแจก กุมารี (เด็กหญิง) เหมือน นารี (นาง) ดังนี้
 อี การันต์ในอิตถीलึงค์แจกอย่าง กุมารี (เด็กหญิง) ดังนี้

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปจมา	กุมารี (นารี)	กุมารีโย(นารีโย) กุมารี (นารี)
ทุตติยา	กุมารี (นารี) กุมาริยัม (นาริยัม)	กุมารีโย (นารีโย) กุมารี (นารี)
ตติยา	กุมาริยา (นาริยา)	กุมารีหิ (นารีหิ) กุมารีภิ (นารีภิ)
จตุตถี	กุมาริยา (นาริยา)	กุมารินัม (นารินัม)
ปณจมี	กุมาริยา (นาริยา)	กุมารีหิ (นารีหิ) กุมารีภิ (นารีภิ)
ฉฎฐี	กุมาริยา (นาริยา)	กุมารินัม (นารินัม)
สตุตถมี	กุมาริยา (นาริยา) กุมาริยัม (นาริยัม)	กุมารีสุ (นารีสุ)
อาลปนัม	กุมารี (นารี)	กุมารีโย (นารีโย) กุมารี (นารี)

จงแต่งประโยคภาษาไทยต่อไปนี้เป็นภาษามคธ

๑. อ.เมือง อันไหน ของกษัตริย์ ผู้ตั้งอยู่ในธรรม ฯ
เฉลย. ธมฺมิกสฺส ขตฺตियสฺส มหตี (มหนฺตตี) ธานี ฯ

๒. อ.ปัญญา ของป่า ผู้ฉลาดที่สุด ในหมู่บ้าน (คาม-ปฺง.) ฯ
เฉลย. คามสฺมี (คามมฺหิ, คามเม) ปญฺทิตตมาย (โกวิทตมาย, กุสลต
มมาย) มาตุลานิยา ปญฺญา ฯ

๓. อ.หม้อข้าว ของหญิงเรือน ผู้ขยันฯ
เฉลย. ทกฺขาย ฌรณิยา อุกฺขลิ ฯ